

GERÇEĞİN SESİ

İngiltere'deki Türkiyeli işçilerin aylık politik gazetesi 15p sayı:12, Eylül 1984

DİKTATÖRLÜK 41'İN DOLDURURKEN

fasizm

kurumlaşma

OKUYUCU MEKTUPLARI

BCM Box 2753, London WC1 3XX

Konfeksiyon işçileri

İngiltere'deki konfeksiyon atölyelerinin büyük bir bölümü Londra'da özellikle de Kuzey Londra'dadır. Genellikle 25-30 kişi çalışmaktadır. Türkiyeli işçilerin büyük bir kısmı da Kuzey Londra'da oturup, bu işyerlerinde çalışmaktadır.

Türkiyeli terziler 1970'den itibaren, Londra'ya gelmeye başlamışlar. Konfeksiyon işçileri İngiltere'de "eni iyi" yıllarını 1976'ya kadar yaşadılar. Bu işçilerin çok büyük çoğunluğu esnaf kökenlidir. Ya terzi dükkanını kapatıp gelmiş, veya terzi kalfalığını bırakıp gelmiştir. Bunlardan dolayı örgütlenememişlerdir. Buraya geldikleri zaman Türkiye şartlarının çok üstünde para kazanabilmişlerdir. Parça başı çalıştırma usulü ise işçiler arasında rekabet başlatmıştır. İşyerlerinin ufak oluşu, işçilerin sıklıkla işyeri değiştirmeleri sendikalaşmayı engelleyen faktörlerdir.

1977'den buyana, işçilerin kazancı çok aşağı düşmüştür. Çünkü patronlar parça fiyatlarını sürekli düşürmüştür.

Bugün Türkiyeli işçiler sendikasızdır ve her işçi hakkını tek olarak aramaktadır. Bazen işyerlerinde ara ara patrona karşı hak arama, fiyat alma konusunda bireysel çıkışlar olmaktadır. Sonunda patronla işçi arasında üç aşağı beş yukarı bir anlaşma olur, veya işçi ceketini alır, başka iş bakar.

Fakat şunu da belirtmek gerek:Gerek iyi dönemlerde gerek kötü dönemlerde olsun, işçiler adeta birbirleriyle yarışırcaasına, öleşmeye çalışmaktadırlar. Üç-beş kuruş kazanmak için günde on saat veya daha fazla çalışırlar. Bazıları bütün gün, yemek paydosu yapmadan, işe devam ederler.

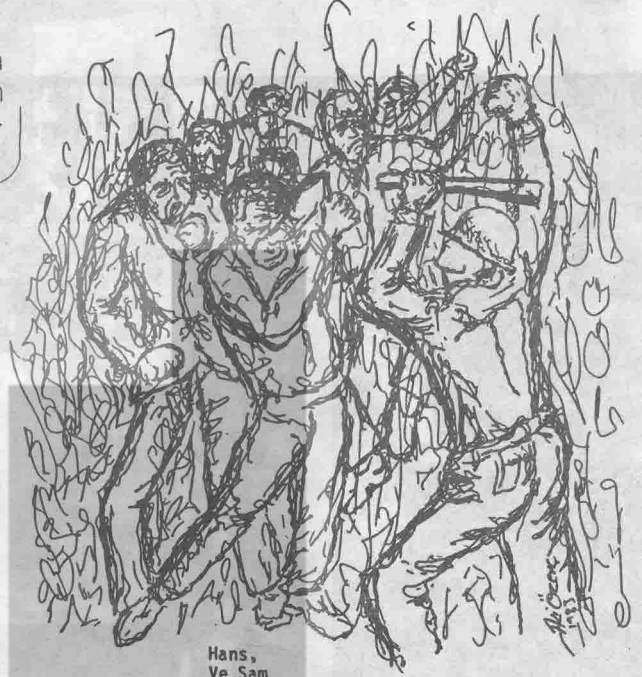
Konfeksiyon işinde karın bir kısmını diktiren patron, büyük bir bölümünü aracı tüccar ve mağaza sahibi alır. Terzinin 1,5 pound'a diktiği bir ceket en fazla 10 pound'a mal oluyorsa, mağazalarda 40-50 pound'a satılmaktadır.

Eğer işçiler sendikalı olursa patrona diretecektir, ve patrona tüccardan daha fazla fiyat alıp işçiye vermek zorunda kalacaktır.

Sonuçta konfeksiyon işçilerinin yapması gereken şudur: Tüm işyerlerinde sendikalı olmak, işkolundaki diğer tüm işçilerle dayanışma içinde olmak... İşçiler kendi içlerinden güvendikleri arkadaşlarını temsilci seçmelidir. İşyerlerinde bu şekilde tek tek örgütlenerek, sendikalı ve birlik olmanın verdiği güçle haklarını aramalıdır.

O.D.

Bir okuyucumuzun gönderdiği desen ve şiirini yayınıyoruz.

Bizim Dünyamız

Döner dünya döner,
Sabah karanlığında döner,
akşam karanlığında,
Biz döner miyiz hala atgözlüklerimizle?

Kara sabahların sıyrıkları ellerimizde,
Hala tel örgülü kafeslerde yüreklerimiz,
Korkularımız ellerimizde,
Umutlarımızın üstünde korkularımız.

Susturun çocuklarımızı ağlamalarını!
Dünyayı kahretmesinler bizim yerimize,
Onlar bombalardan korkuyorsa kimin kabahati?
Kimin kabahati atomlar yakıyorsa saçlarını
debelerimizin?

Serçelerin tüyleri kavrulursa bir yaz günü,
Ülül karıncalar tıkarırsa yarıklarını
topraklarımızın,

En güzel çiçeklerimiz sökülürse bir akşamüstü
bahçelerimizden,
El kaldırıp bizi suçlayanlara ömür boyu,
El kaldırıp vurur gibi.

Strasburg garından dün ayrılırken tren,
Ayrılırken sınır kapılarından sıksa bacaklı
turistler,

Çukulata yiyen gençler vardı yol boyunca.
Avrupa parlamentosunu sararken polisler,
Coplar kenarında, genç, kadın ve kızlarımızı,
Ve pankartlarımız düşerken yerlere
DEMOKRASİLER pencereden bakıyorlardı,
Boyunlarında değirmen taşları,
Boyunlarında.
Başları yerde.

Bir kadın geçiyordu parktan,
Yaşlı Fransız tükürüyordu yüzüne polislin,
Bir çocuk geçiyordu sessiz,
Korku filmi seyrederek gibi gözleri
ürkekti.

Biz geçiyorduk sınır kapısını hani
Gerisin geri.
Sen gülüyordun ya ellerini çırpıp kuşlara
doğru,

Ben gülüyordum ya!
İsriyip Fransız peynirini,
İşte... o zamanda dönüyordu dünya,
Dünya dönüyordu
bizden yana.

Çizme sesleridir Generallerin,
Demir eldivenleriyle boğazımızda,
Türkiyem sancılı dostum,
Türkiyem vurulmuş yerde yatıyor.

Hans,
Ve Sam
Ve dolarlar ellerinde,
Ve Türkiyem bıçaklanıyor,
Ve Türkiyem yerde.

12 Mart,
12 Eylül,
Generallerin ayak izleri kaldırımlarda,
Generallerin parmakları kanlı.

"Yüzlerce vatan haini öldürüldü"
Öyle dediler,
Kaçarken vurulmuşlar,
Kaçarken parçalanmış beyinleri,
Bir lokma ekmeğe girmemişken miğdelerine,
Bir tutam özgürlüğe hasret,
"Yüzlerce vatan haini öldürüldü"
Öyle dediler,

Öyle dediler vatanseverler,
Ve onlar şimdi,
Ve onlar
kuduz dişleriyle gözlerimizde.

Ne yüzlerce ana unuttur izlerini,
Ne uçup giden kuşlar,
Bir sabah kalkarsa ölümlerimiz mezarlardan,
Bize sorarlarsa birgün,
Bize sorarlarsa.

Yavan lokmaları gibi sözcükler dillerimizde,
"BİRLİK" sancılı ceylan gibi "birlik"
Korkak ellerde midir ki kavgamız hala?

Kabaran göğsüne kursun yağıyor inan,
Hani Spartaküs'leri hatırlıyor musun?
Hani 1905 Ayaklanması'nı Moskova'da?
Ve Ekim'in 1917'de

Gürül gürül akan özgürlüğü sınıfıma,
ve hasta yatağında emperyalizm,
Ve Küba ve Angola, İran, Afganistan,
Yüreğim duracak gibi inan.

Ve Generaller şimdi yurdumda,
Aç kurtlar gibi yemede halkımı,
Tut ki kuduz sürüsü sokaklarımızda,
Tut ki cehennem yurdum.

Bize durmak mı düşer?
Bize susmak mı düşer?

Asıp, asıp korkuları karanlığına asırın,
Sıkıyol yumrukları döktülüp sokaklara,
Tüten bacalarını avuçlayarak fabrikaların,
Son şalteri de çekip yoksulluklara,
Savaşmak son demine dek kanımızın,
Düşer

Bize savaşmak düşer...

A.O.

DİKTATÖRLÜK 4. YILINI DOLDURURKEN...

FAŞİZM ÇÖZÜLÜYOR MU, KURUMLAŞIYOR MU?

Ölkemizdeki gelişmeler politik yarıda kimi yeni çizgilere yol açmasına rağmen, politik durumda köklü bir değişiklik getirmedi. Bu durum işbirlikçi oligarşi açısından da, diktatörlük karşıtı güçler açısından da geçerlidir.

Batı Avrupa emperyalizminin sözcüleri Avrupa Konseyi'nde Türkiye'nin "demokrasiye geçme yolunda ilerlediği" yalanını onayladılar. Ancak bugün dünya kamuoyu gözünde, bu yalan geçerliliğini yitirmeye devam ediyor. Bu yalanın tehlikeli yanı ise buna benzer görüşlerin bazı sol çevrelerde de varlığı ve oluşmaya başlaması. Oysa gerçekler hiç te böyle değildir.

TÜRKİYE'DE FAŞİZM

Türkiye'de faşizm oligarşinin kendini halka karşı savunma aracı ve ABD

2. yayın yılına girerken

Yalçın Güin

GERÇEĞİN SESİ bu sayıyla birlikte yayın hayatının birinci yılını geride bırakıyor. Geçen bir yıl içerisinde **GERÇEĞİN SESİ** nasıl bir gelişim gösterdi? Önüne koyduğu amaçları ne ölçüde gerçekleştirebildi?..

Bu sorulara yanıt aramak için geçen bir yılın ürünlerine göz atarken insanın göğsünün kabarmaması eldediğil. Bunun bölünme ile ilgisi yoktur. **GERÇEĞİN SESİ** 1. sayısından 12. sayısına dek biçimiyle, içeriğiyle sürekli bir gelişme gösterdi. Başka alanlarda birçoklarını şaşırtan başarılar elde etti.

GERÇEĞİN SESİ çıkarken en başta İngiltere'ye özgü bir olguyu, "İşçinin Sesi" adlı "sol"-oportünist gurupçuğun yıkıcı, bozuncu çalışmalarını dikkate almak zorundaydı. Bu gurupçuğun ya sekte tutular sonucu bir kenara ittiği ya da hala yalana dayalı, kof ajitasyonla kandırıp, büyük ölçüde salt bir gelir aracı olarak kullandığı devrimci düşüncedeki insanlara gerçekleri duyurmak, doğru ve sağlıklı konulara gelmelerinde yardımcı olmak gerekiyordu. İngiltere'deki Türkiyeli göçmen işçilerin sağlıklı bir demokratik yığın örgütlenmesinin oluşturulmasına katkıda bulunmak ivedi bir görevdi.

Bugün dost da, düşman da **GERÇEĞİN SESİ**'nin bu alanda yürütülen savaşında vazgeçilmez bir işlev gördüğünü kabul etmektedir. Elde edilen başarılar karşısında belli çıkarıcılar son zamanlarda uzun kış uykularından uyanıp, işçi sorunlarına "ilgi" (!) göstermeye, kendilerini yalıtılmışlıktan kurtarmak için kimi göstermelik etkinliklere başladılar. **GERÇEĞİN SESİ**'nin onları zorladığı bu iki yüzlülük elbette kimseyi kandıramayacaktır. Hele, "İşçinin Sesi" adlı
→ devamı sayfa 7'de

emperyalizmine doğrudan bağlı olarak varlığını sürdürüyor. Ölkemizde faşizmin sosyal tabanı dardır ve dar kalmaya mahkumdur. Efendisi ABD emperyalizmi gibi her çılgınlığı göze almaya hazırdır. İşbirlikçi oligarşi bu rejimden vazgeçmez, geçemez... Çünkü, faşizme yolaçan temel nesnel faktör ekonomideki yapısal bunalımdır. Bugün Türkiye'de ekonomik bunalım öylesine derinleşmektedirki, bırakın işçi sınıfı ve emekçi halka ödünler vermeyi, burjuvazinin öteki kesimlerine artı değerden daha az pay bırakmak için herşeyi göze almak zorundadır. İşbirlikçi oligarşi, bu koşullarda, faşizm olmadan egemenliği sürdüremez.

Bugün militarist generaller politik karar noktalarını ellerinde tutarak, iç ve dış politikada başkasına söz hakkı tanımıyorlar, tanımak yanlısı değildir.

Ekonomik politika, erke ortak olan Üzal ve çetesinin elinde IMF'nin ve işbirlikçi holdinglerin emirleri doğrultusunda yönetiliyor. Bu ekonomik politika, ülkeyi emperyalizme dahasıki bağlamaya, emperyalist sömürüyü ve bir avuç işbirlikçi holdingin vurgunlarını katkat artırmaya yöneliktir.

Sivil devlet aygıtının belirleyici noktalarına MHP'de yetişmiş faşist kadrolar getirilmektedir. Olağanüstü hal Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Devlet Memurları Atama Komitesi, Emniyet Genel Müdürlüğü yönetim kadrolarına MHP'li faşistler getirilerek devlet aygıtlarını baştan aşağıya iyice faşistleştiriyorlar. Son günlerde TRT'de oynanan bu oyun gelişen duruma herkesin gözünde açıklık kazandıracak niteliktedir.

Bir taraftan DISK yöneticilerini tahliye etmek zorunda kalırken, di-

ğer taraftan DISK davasını genişletiyor, ve uzatıyor. Böylece Demokles'in Kılıcı'nı çok geniş bir sendika yönetici kesimi ve sendikal hareket üzerinde sürekli tutma olanağını yaratmış oluyor. MİSK'e yeniden çalışma olanağı açarak, sendikasız veya Türk-İş'ten kopmaya yönelen işçilere bu militan faşist konfederasyon alternatifini hazırlamış oluyor.

Yeni Avukatlık Yasası'yla savunma iyice yokedilirken, tutukevlerinde ince-kaba en insanlık dışı uygulamalar sürüyor. DYP üzerindeki kapatma tehdidi gündemde tutulurken, Ecevit ve Demirel'in suya sabuna dokunmayan anıları bile yasaklanıyor. Basın sürekli sansür altında tutuluyor.

Kürt halkı üzerindeki baskı hergün daha da artıyor; İran, Irak içlerine kadar operasyonlar düzenleniyor. Barış hareketi ve yöneticileri mahkum edilerek, barış isteyen kitleler yıldırılmaya çalışılıyor.

FAŞİST KURUMLAŞMA SORUYOR

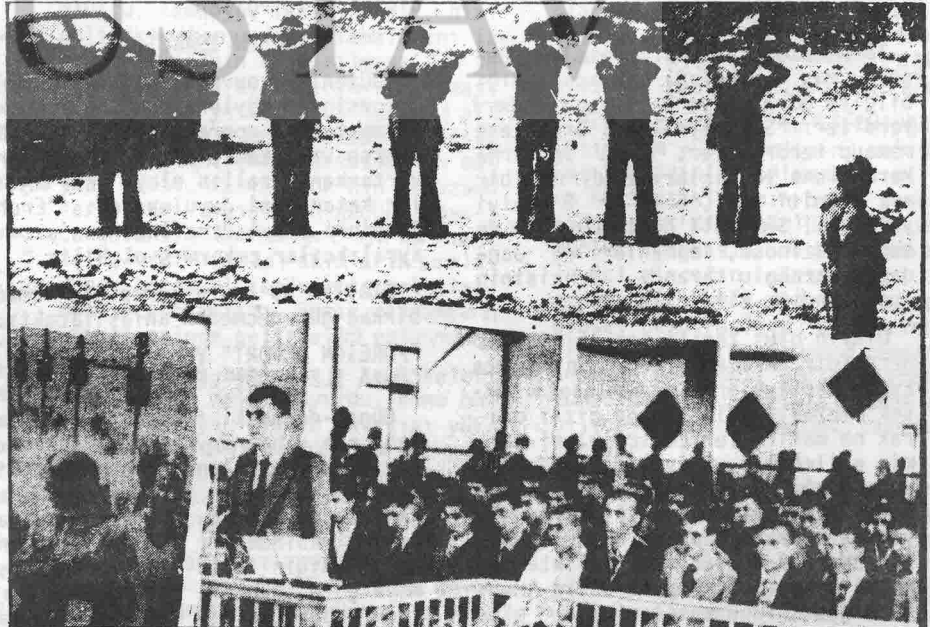
Devletin, ANAP'lı belediyelerin, patronların desteğiyle, emekçi semtlerinde, fabrikalarda, deneyli MHP'li kadroların yönetiminde paramiliter faşist örgütler canlandırılıyor. Yasal zorbalığın yetmediği, yetmediği yer ve zamanlarda faşist paramiliter örgütlerin devreye gireceği bir politik sistem kurulumlaştırılıyor.

Tüm bu gelişmeler, burjuvazinin Türkiye'de demokrasiye geçilmekte olduğu yalanıyla birlikte, faşist rejimin çözülmekte olduğu öznel saptırmacasını da çürütüyor.

"İŞÇİNİN SESİ" NİN ÇIKMAZI

"İşçinin Sesi" adlı gazetenin 30 Nisan 1984 tarihli sayısında çıkan "Çözülüyor mu, çözülmüyor mu?" başlıklı yazı nesnel durumun değerlendiril-

devamı 7. sayfada

Ulusal ve uluslararası dayanışmanın gücüyle DISK YÖNETİCİLERİ TAHLİYE OLDU

• BAŞTÖRK VE AKTOLGALI HALA İÇERDE

• İDAM İSTEMLİ DAVA SORUYOR

• SENDİKAL HAKLAR ASKIDA

"DISK davası"nın sürdüğü İstanbul 2 numaralı sınıklı yönetim mahkemesinin Çarşamba günü (22 Ağustos) yapılan duruşmasında tüm tutukluların tahliye edilmesine karar verildi.

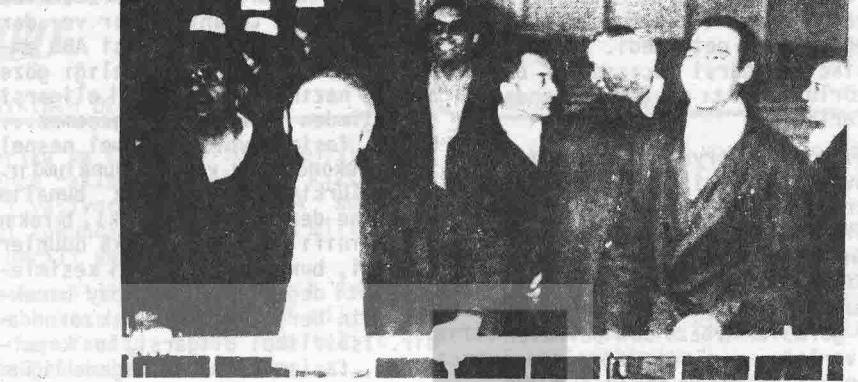
Ancak, Genel Başkan Baştürk ile Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Aktolgalı haklarında başka hükümler olduğu gerekçesiyle içerde tutuluyor ve diğer 7 kişi Cuma günü tahliye ediliyordu.

52'LERE ÖZGÜRLÜK

Yaklaşık 2,5 yıl önce askeri savcı faşist Süleyman Takkeci'nin 52 DISK yöneticisi için idam istemiyle açtığı dava, işçi sınıfımızın siyasal örgütü başta olmak üzere, tüm ilerici dünyanın büyük tepkisiyle karşılanmıştı.

Daha DISK yasaklanıp yöneticileri hapsedilmeye başlanırken ve Cunta süngüsünün sivri ucu işçi sınıfı hareketine çevrildiği sırada, işçi öncülerini dayanışmayı hızlandırmışlar, dava açılır açılmaz "52'lere Özgürlük!" belgisiyle, ulusal ve uluslararası kampanya başlatmışlardı. Amaç DISK'e konan yasağı yırtmak ve DISK yöneticilerini serbest bırakırmaktı.

Dava 52'ler'le de sınırlı değildi. Cunta ağzıyla konuşan Takkeci bunu "2000 sendikacı üzerine soruşturma açılmıştır. Suçlu görülenler davaya ithal edilecektir" sözleriyle açıklıyordu. Yani, sınıf ve kitle sendikacılığı, namuslu ve demokrat tüm sendikal hareket hedef alınmıştı.

Cunta saldırıyı artırdıkça, kampanya genişletiliyor, uluslararası büyük işçi kuruluşları ve dünya kamuoyu hareketleniyor ve de faşizm kısaca alınıyordu. Ve bunun ilk başarısı: Tutukluluklar sona erdi. Ama iş bitmedi.

DISK DAVASI SORUYOR

Halen DISK davasında 76 idam ve 533 ağır hapis istemli sendikacı yargılanıyor. Ostelik iskolü davaları olarak açılan, DISK üyesi sendikalar davaları da bir bir DISK davası ile birleştiriliyor. Sayı 2000'i bulabi-

lecek. Takkeci'nin açıkladığı uğursuz hedef zorlanmaktadır.

Öte yandan, sınıf ve kitle sendikacılığı "dava" ile birlikte tutuklu bırakılıyor. Örgütlenme ve grev hakları kaldırılmış, sendikal haklar boğazlanmış, toplu sözleşmeler yapılamaz olmuştur.

Üçü işçiler bir yandan tabanda birliği, Türk-İş'li ve DISK'li olarak örerlerken, bir yandan da DISK'e konan yasağın kaldırılması için savaşıyorlar. Türk-İş'le DISK'in özgür iradeleri ile birleşmeleri için çalışıyorlar.

Hiçbir engel işçilerin birliğini önleyemeyecektir.

Cuntanın Kürdistan provokasyonu

Geçen ayın ortalarından başlayarak Cunta'nın Kürdistan saldırıları hızla bir yükselişe geçti. Şimdi Güneydoğu sınır boylarında, olaylar zincirinin başından da sezilebilen kan ve işkenceler var.

ERUH-ŞEMDİNLİ

18 Ağustos tarihli gazeteler "Genelkurmay Başkanlığı'nın açıkladığı bilgiye göre" diye başlayan şu haberi verdiler: "Sol, ayrılıkçı örgütlere mensup teröristler, Eruh Jandarma karakoluna yaptıkları saldırıda, bireri "şehit" etti, 6'sını er 9 kişiyi yaraladı. Şemdinli'deki saldırıda da subay gazinosu, lojmanları ve Jandarma karakolu tarandı, 3 kişinin yaralandığı bildirildi."

Olayın oluş tarihi ise 15 Ağustos gecesidir. Aradan geçen 3 gün boyunca Evren zaptiyelerinin "memleketin yüksek menfaati için" ve de gizli olarak ne marifetler çevirdikleri tahmin edilebilir. Olay açıklandıktan sonra ise "Özal hanedanından" İçişleri Bakanı Ali Tanrıyar, 15 "uzman"ı yanına alarak, Jandarma Genel Komutanı Mehmet Buyruk ile birlikte olay mahalline gitti. Boyalı basın "Mehmetçiğin soluğu enselerindedir" gibi fiyakalı ve kan kusan başlıklar ile

verdikleri olayın "görgü tanıklarına" dayalı olarak, "7'si kadın, 2 de doktorları bulunan silahlı teröristler"ce gerçekleştirildiği bildirildi. Daha sonraki yayımlar 150 kişinin yakalandığını, sınırlı katıyken geçilmediğini bildirdiler.

ÖZAL'IN İŞARETİ

"Güvenlik kuvvetleri" Eruh-Şemdinli bölgesinde "köyleri kuşatarak" sıkı arama-tarama operasyonların sürürürken ve işkence sesleri gökleri yırtarken, Özal'ın olaya yeni boyutlar katan sesi duyuldu: "Eruh-Şemdinli olaylarını Irak'tan sızmış ayrılıkçılar çıkarmış olabilir."

Özal'ın bu işaretlemesinin amacı birkaç gün geçmeden anlaşılacaktı.

"FOREIGN REPORT" VE CUNTA İLE SUUDİ'LERİN ANLAŞMASI

Güney-doğudaki fırtınalı olaylar daha ana rahmindeyken, İngiltere'de yayınlanmakta olan "Foreign Report" dergisi cunta ile Suudi Arabistan arasında ve cuntabaşı Evren'in ziyareti sırasında bir askeri anlaşma kotarıldığını bildiriyordu. Anlaşmaya göre, Türkiye Suudi Arabistan'ı "şer" kuvvetlerine karşı (bu İran olabilir) 3 tugaylık bir kuvvetle ve

sürekli hava birlikleri bulundurarak koruyacak ve karşılığında 1,6 milyar dolarlık petrol alacaktı. Halen bir komando tugayının Arabistan'a vardığını ve 50 pilotun hazır kıta olarak nöbette beklediklerini de bildiren "Foreign Report", anlaşmanın içinde Kuveyt Irak'taki petrollerin de Türklere tarafından korunması hükümünün bulunduğunu belirtiyordu.

Haberler ve olaylar birbirini kovalarken gidisatın bir dış macera ile sonuçlanacağını kestirenler yapılmadılar.

CUNTA BİRLİKLERİ KORDİSTAN TOPRAKLARINDA

Türk Silahlı kuvvetlerinin özel yetiştirilmiş belli birlikleri 10 gün kadar Eruh-Şemdinli hattında gezdikten sonra, "ayrılıkçı güçleri dağıtmak" için İran Kürdistanı topraklarına dalış yaptı. UP ajansının bildirdiğine göre 23, diğer ajanslara göre ise 40 kilometre ilerleyen Türk birlikleri geniş çaplı tutuklamalar yapıyor ve kan döküyor.

Geçen yıl Türk birlikleri gene Türkiye Kürdistanı üzerinden aynı bölgeye girmiş, Kürt halkını dağıtmış,

+ devamı 7. sayfa

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ ŞİMDİ 64 YAŞINDA!

TKP, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının açıldığı bir dönemde, işçi sınıfımızın, halkımızın bağrından doğmuştur. Türk ulusunun, Anadolu'da yaşayan Kürt ulusunun diğer milliyet ve azınlık halklarını yaşattıkları tüm insancıl, halkçı, ilerici kültür mirasını, Türkiye işçi sınıfının yürüttüğü sınıf savaşlarının şanlı geleneklerini, 10 Eylül 1920'de kurulan Türkiye Komünist Partisi yaşatıyor.

TKP'nin ilk Başkanı MUSTAFA SUPHI

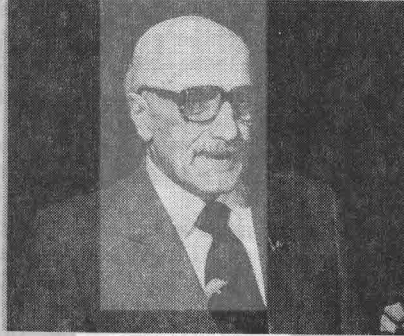
TKP kurulduğu günden buyana, emperyalizme, gericiliğe, büyük sermayenin ve toprak ağalarının egemenliğine karşı savaşta yeraldı. Kurulduğu günden beri barbarca saldırılara karşı göğüs gererek savaştı. Türk gerici burjuvazisi, TKP'nin kurucusu ilk başkanı büyük enternasyonalist Mustafa Suphi'yi ve 14 yöneticisini 28/29 Ocak 1921 gecesi canavarca öldürdü. TKP'nin 2. Kongresi 1922'de Ankara'da toplandı. Kongre çalışmalarını sürdürürken, burjuvazi bir provakasyon düzenleyerek TKP'yi yasakladığını ilan etti. Bu olay üzerine yayınlanan TKP MK bildirisi şöyle demektedir. "Burjuva efendiler, TKP sınıfsal bir varlıktır. O Türkiye işçi sınıfının ve köylülerinin partisi dir. Bu sınıflar var oldukça oda yaşayacaktır. TKP uluslararası bir varlıktır, uluslararası proleterya ordusunun Türkiye'deki koludur. Uluslararası bu ordu var oldukça siz TKP'yi yok edemezsiniz. Bizim işçi ve köylülerimizin partisi sınıflarımız gibi ayakta kalacaktır. "64 yıl- dır saldırısını aralıksız sürdürüyor sınıf düşmanı DİSK davası iddianamesinde şu itirafta bulunuyor: " TKP bugün de en güçlü sol örgüt duru- mundadır. Zira çok eski bir geçmiş ve tecrübeye sahip olup ... "

TKP SAVAŞIMDA HEP ÖNDE

TKP'nin Birinci Programı ulusal kurtuluş savaşını başarıya ulaştırmak ve demokratik bir cumhuriyet kurmak görevlerini içeriyordu. 1926'da 3. Kongre'de yapılan İkinci Program ise, ulusal kurtuluş devriminin yarıda kalan görevlerini, anti-emperyalist, anti-feodal demokratik devrimle çözmek ve emperyalizme bağımlılığa geri dönüş yolundaki her türlü girişime karşı savaş ödevlerini içeriyordu.

TKP ikinci dünya savaşı öncesinde ve savaş yıllarında, Türkiye'yi Nazi

Almanyası yanında savaşa sürüklemek isteyen, faşizm yanlısı hükümetlere ve nazi ajanı ırkçı faşist harekete karşı savaştı. Savaş sonrasında, tek partili rejime son verilmesi, genel demokratik özgürlüklerin elde edilmesi, barışın ve ulusal bağımsızlığın savunulması için, tüm demokratik güçlerin işbirliğini sağlamaya çalıştı. 1946 da kurulan Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi'nin programı TKP'nin güncel politik amaçlarını yansıtıyordu. 1950 sonrası emperyalizmin "soğuk savaş" kısırttığı dönemlerde, hükümetin halk düşmanı politikasına ve Kore savaşına karşı çıkan TKP'ye büyük bir saldırı başlatıldı. 1951'de yapılan çok yoğun tutuklamalar, TKP çalışmalarına önemli yaralar verdi. TKP 1961 de kurulan Türkiye İşçi Partisi'ni destekledi. Anti-emperyalist, demokratik güçlerin tek cephede birleşmesi için yıl gösterici çalışmalarında bulundu.

Parti Başkanı İ. Bilen

1973 ATILIMI VE YOKSELEN SAVAŞIM

TKP'nin 1973 yılında Bilen yoldaşın önderliğinde aldığı kararlar, tarihinde yeni bir dönem başlattı. Bu dönem her bakımdan bir atılım dönemi eylem yıllarıydı. 1977 Parti Konferansı Üçüncü Programı onayladı. 1977 1980 dönemi TKP'nin en hızlı gelişme dönemi oldu. Sendikal harekette etkinliği arttı. Gençlik, kadın, kitle hareketlerinde yandaşı güçlü örgütler oluştu. Kamuoyu, TKP'nin bir dizi politik kampanya ve çalışmalarını izledi. 141-142'nin kaldırılması, TKP'ye legal çalışma olanağının tanınması istemi "TKP'ye özgürlük" belgisi altında geniş kesimlere ulaştı. "Faşist örgütler dağıtılmalı" savaşının başını çekti, faşist MHP'nin içyüzünü sergiledi. Yığınların gücüne dayalı Cangüvenliği Komiteleri'nin kurulması için, "sol"-radikal akımların sıralarında bireysel terörizmin yatılınması için çalıştı. Barış savaşının yükselmesinde belirleyici rol oynadı.

TKP ülkeyi bekleyen tehlikeleri çok önceden halka duyurdu. Bunu önlemek için yığınların savaşını yükseltmeyi, ulusal-demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini sağlama savaşımını başa aldı.

12 Eylül'le kurulan gerici askeri diktatörlüğün faşizme dönüşme tehlikesine dikkati çeken TKP, bunu önlemenin ve demokrasi yönünde bir adım atmanın yolunu gösterdi.

Evren diktatörlüğü de bütün gücüyle TKP'ye saldırdı. Birçok TKP üyesini, sempatanını tutuklayıp işkenceden geçirdi. TKP'yi çökerttiğini ilan etti. Ancak, çok kısa zamanda karşı-sındaki en savaşkan ve örgütlü gücün yine TKP olduğunu gördü.

MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu

TKP YOL GÖSTERİYOR, ÖNCELOK EDİYOR

Çok-yönlü saldırılar altında ve çetin gizlilik koşullarında, tüm örgüt çapında Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri'ni tartışarak 5. Kongre'nin temellerini hazırlayan TKP, bu tarihsel Kongre ile yeni bir Program ve Tüzüğe kavuştu. 5. Kongre ideolojik, politik, örgütsel konularda önemli kararlar aldı. Bu arada, alınan bir kararlar, İngiltere'de yuvalanan parti düşmanı, fraksiyoncu-provokatör grubunun Partiden atılışını onayladı. 5. Kongre Partiyi gerek örgütsel gerekse ideolojik bakımdan güçlendirdi.

TKP, yeni Programıyla, "barışçı, bağımsız, demokratik ve sosyalist bir Türkiye'nin yolunu açmak için, ABD emperyalizminin baskı ve dayatmalarına son vermek, faşist rejimi yıkmak ve ulusal demokrasiyi kurmak" görevini ivedi amaç olarak ulusal, demokratik güçlerin önüne koyuyor. Ulusal demokratik güçlerin birliği ve yığınal halk hareketinin, ulusal çapta bir direnişin yükselmesiyle, faşist cunta rejimine son vermenin olanaklı olduğunu gösteriyor. TKP, faşist diktatörlüğü yıkmak için, tüm cunta karşıtı güçleri işbirliğine ve ulusal direnişi hazırlamaya çağırıyor.

TKP işçi sınıfı ve köylülüğün savaşımının yükselmesinin, sol güçlerin birliğinin sağlanmasının, Türk ve Kürt halklarının ortak savaşımının faşist diktatörlüğü yıkacak bir güçler ilişkisini oluşturmada belirleyici olacağını gösteriyor. Anti-emperyalist halk devriminin basamağı ulusal demokrasinin, ancak cunta rejimine son verecek ulusal demokratik cephe birleşmesiyle yaşama geçebileceği gerçeği yolunda savaşını sürdürüyor.

TKP yeni Programıyla, 5. Kongre'de daha da güçlenen yönetimle, eylem ve cephe birliğinde alınan yolla, ülkede genişleyen kitle bağlarıyla, yükselen politik saygınlığı, etkinliği ve savaşkanlığıyla 65. savaş yılına giriyor.

dünyada neler oluyor?

G. AFRİKA

IRKÇILARIN HUKUK ANLAYIŞI

Johannesburg'da çıkan Rand Daily Mail'de yayınlanan bilgilere göre, bu ülkede yaşayanların yaşam hakkı ve güvenliği hiçbir hukuki nosyonu olmayan insanların elinde.

Gerçekten, sorgulama ve koşturma savcılarını da içinde 800 görevlinin hiç hukuk eğitimi olmadığı gibi hiçbir yüksek okul eğitimi bile görmemiş. Örneğin, Pretoria şehir mahkemesinde görevli "hukuk adamları"nın 2/3 ü hukuğun temel ilkelerinden bile habersiz.

PANAMA

KANAL İŞÇİLERİNE ÜCRET ZAMMI!

Panama Kanalı şüphesiz Panama topları için geçer. Bu kanalda çalışanların %80'i Panamalıdır. Bunlara karşı bu kanal ABD tarafından atanan bir komisyonca yönetilir.

Komisyon geçtiğimiz günlerde kanal işçilerine önemli bir ücret zammı verdi. Nasıl mı? Sadece ABD vatan-dışı olan %20 işçinin yararlanması koşuluyla.

ABD

SOYKIRIM DEVAM EDİYOR

Amerika'ya sömürgecilerin gelişinden önce yaklaşık 14 milyon kızıl-derili yaşıyordu. 2000 yıllık soykırımı sonunda şimdi sadece 1 milyon kızıl-derili yaşamaktadır.

Kızıl-derililerin yaşadığı 1.000 milyon hektar toprağın 950 milyon hektardan fazlası şimdi kapitalist çiftlik sahiplerinin elinde.

Ortalama ömrü 44 ve %80'i işsiz olan kızıl-derililere şimdi ne yapılıyor?

Farrington'da 12 kızıl-deriliyi öldüren katilleri ABD "adaleti" yakaladı. Ve bu katillere "6 ay bir okul çiftliğinde çalışma cezası" verildi.

Geçtiğimiz günlerde tutuklu kızıl-derili Lider Leonard Pertierr'in açıkladığına göre kızıl-derili kadınların %24'ü zorla kısırlaştırılmış.

Ancak hastaneye kaldırıldığı sırada böylesi açıklama yapan Leonard Pertierr'in dışarı ile ilişkileri tamamen yasaklandı.

İşte sabotajcı, terörist, soykırımcı bir devlet.

SSCB

EKONOMİK SONUÇLAR

1984 yılının ilk 6 ayının ekonomik sonuçları açıklandı:

Sanayi üretimi 1983'ün ilk 6 ayına göre %45 arttı. Üretim artışında emek üretkenliğindeki gelişmenin payı %95'i aştı. (Emek üretkenliğindeki %1 artış, 4500 işçinin işgücünden tasarruf sağlamaktadır.)

6 ay içinde 6800 tür robotun üretime girmesi gerçekleştirildi. Bu rakam tüm kapitalist ülkelerden daha yüksektir.

F. ALMANYA

PARA KAZANMA UGRUNA

Batı Almanya da yayınlanan Micro-computer aslı dergide şöyle bir ilan yer alıyordu: "yakın gelecekte bir banka soymayı planlıyorsunuz? Eğer öyle ise size bir öneride bulunabiliriz. Commodore computerleri - mizle sorunuzu çözecek basit fakat sonuç alıcı bir program yapabilirsiniz."

GERÇEĞİN SESİ

DAHA DA GÜÇLENSİN!

Gazetemiz GERÇEĞİN SESİ bir yılı geride bıraktı. Bu bir yılda aldığımız yol, başarılarımız açıktır.

Gazetemiz İngiltere'de gerçeklerin sesidir. Göçmen işçilerin sorunlarına dertdaştır. Ülkemizde faşizme karşı verilen kavganın neferleriyle yandaştır. Uluslararası dayanışmanın sesidir.

İşçi sınıfının yönetici sınıf olduğu sosyalist ülkeler hakkında, anti-sovyetizme karşı gerçeklerin sesidir.

Gazetemiz, burada yuvalanan "işçi düşmanlarının sesi"ne karşı devrimci gerçeğin sesidir.

Gazetemiz bugün geldiği noktadan çok daha ilerilere, daha dolgun ve kapsamlı bir içeriğe, daha gelişmiş bir biçime kavuşmalıdır, kavuşacaktır. Bunun hayata geçirilmesinde tüm okurların aktif desteği vazgeçilmezdir.

İçeriğin geliştirilmesine; öneri, yazı, karikatür, şiir vb. ürünlerinizle, biçiminin iyileştirilmesine abone olarak, bağış yaparak katkıda bulunmak için;

HAYDI GERÇEĞİN SESİ İLE DAYANIŞMAYA!

GERÇEĞİN SESİ 2. YILINDA DAHA GÜÇLÜ ÇIKSIN!

DİKTATÖRLÜK 4. YILINI DOLDURURKEN...

başı 3. sayfada

dirilmesi yerine özelliğinin geçirilmesine, sözkonusu grupçuğun bu kronik zaafına bir örnek oluşturuyor.

Bu yazıda faşizmin çözüldüğüne ilişkin dört kanıt(!) gösterilmektedir: 1) "Sokakta, otobüste, kahvede konuşmalar bambaşkadır." 2) "cezaevlerinde başkaldırı eylemleri... televizyondan yansıtılmak zorunda" kalınmaktadır. 3) "işkenceler yüzünden... 'hesap vermek' durumunda kalıyorlar." 4) "ipuçları giderek birikti ve 6 Kasım seçimleriyle birlikte artık 'faşizm çözülmeye başladı' denmesi gereken bir düzeye erişti." (agy, s.4)

"İşçinin Sesi'nin, kendilerinin "çözülme" tezine karşı çıkanları eleştirme ve uzun uzun "çözülme" ile "demokratikleşme" kastetmediklerini

2. yayın yılına girerken

başı 3. sayfada

organlarından gazetemize can havliyle yönelttikleri çirkin saldırılar hiç bir sonuç vermeyecektir.

GERÇEĞİN SESİ'nin birinci yılında elde ettiği önemli kazanımlardan birisi de buradaki Türkiyeli göçmen işçilerin sosyal-sınıfsal konularından kaynaklanan görevlerinin, göçmen yığın hareketinin perspektifinin büyük ölçüde açıklığa kavuşturulmasıdır. GERÇEĞİN SESİ en başta İngiltere'deki Türkiyeli işçilerin ve ilericilerin buldukları ülkenin barış hareketine, sınıf savaşımına aktif katkıda bulunmaları gereğinin altını çizdi. Yine ilginçtir ki, ancak bundan sonra, "bazıları" on yıllık uykularından uyanıp birden bire bu tür konulara da yayınlarında yer vermeye başladılar.

Şimdiye dek hiç el atılmamış olan bu konuda, Türkiyeli işçilerin İngiltere işçi hareketiyle birliği alanında, kuşkusuz daha yapılması gerekenler çoktur. Ve GERÇEĞİN SESİ yüklediği bu görevi yerine getirmeyi sürdürecektir.

GERÇEĞİN SESİ İngiltere'deki Türkiyeli işçilerin gazetesidir, diyoruz. Bu işçiler İngiltere işçi sınıfının bir parçası oldukları gibi aynı zamanda Türkiyeli göçmenlerdir. Onların bu özelliğini gözardı etmek de nesnel durumla çelişirdi. Geçtiğimiz yılda ülkemizdeki faşist rejimin teşhir edilmesinde ve İngiltere demokrasi güçlerinin halkımızla dayanışmasının yansıtılmasında önemli bir işlev gören GERÇEĞİN SESİ, önümüzdeki dönemde bu alanda ve özellikle de göçmenlik sorunları üzerine yayınını daha da geliştirecektir.

Bir yılda alınan yol genel olarak bir başarı göstergesi olmakla birlikte, bu bizi kendinden hoşnutluğa itmiyor. İçerik açısından da, biçim açısından da daha yapılması gereken çok şey olduğu açıktır.

GERÇEĞİN SESİ'nin, okurlarının desteğiyle, önde duran görevlerinde üstesinden geleceğinden hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

anlatma çabaları dışında, yukarıdakilerden başka bu konuda bir şey söyledikleri yoktur. Bir yerde "toplumsal patlama"dan korkan burjuvazinin "devlet biçiminde yığınların hoşuna gidecek yönde değişimler" yapmak zorunda kalacağını söylüyorlar. Peki ama kahve sohbetleri, televizyon programları, mahkemeler vb. devlet biçiminin değişmesinin göstergeleri midir? 6 Kasım seçimleri ne değiştirdi ki, "faşizm çözülmeye başladı" densin? Faşizmin sahte parlamenter görünümle kendisini kurumlaştırma denemeleri hiç görülmemiş bir olay mıdır? Onlar bu soruları yanıtlamaya yanaşmazlar, çünkü "faşizm çözülmüyor" tezini nesnel durumdan kalkarak değil, kısmen Batı Avrupa reformist-revizyonist çevrelerinden etkilene-

rek, ve özellikle de faşizme karşı demokrasi güçlerinin savaş birliğini sağlamanın ivedi görev olduğu bir sırada "faşizm zaten çözülmüyor" mantığı ile hedef şaşırtmak için ortaya atmışlardır.

FAŞİZMI YIKMAK İÇİN

Anayasa ve yüzlerce yasa ile kalıcı bir yapı vermeye çalıştıkları bu faşist rejim zayıf bir rejimdir. Fakat güçlü bir savaşım yürütülmeden kendiliğinden ne çözülür, ne de yıkılır. Militarist generaller, sivil faşist kadrolar iktidarlarını kendiliklerinden demokrasi güçlerine teslim etmezler. Halk birleşip savaşıma atılmadan durumda hiç bir köklü değişiklik elde edilemez.

Cuntanın Kürdistan provokasyonu

başı 4. sayfada

çok miktarda insanı esiralarak geri dönmüştü. Aynı birlikler daha sonra İran sınırını geçip İran Kürdistanı'nda da mezalimler yaptığı hatırlanmaktadır.

Artık açığa çıkmıştır ki, Türkiye sınır boylarındaki teokratik, aşırı

milliyetçi ülke yönetimleriyle Kürt halkını ezme konusunda hemfikir olmaktan öte, antlaşmaya da sahiptir.

Ve şimdi bir halk ketledilmek istenmektedir.

Hem de bütün dünyanın gözü önünde.

PENTAGON JANDARMALIĞI

Cunta sadık bir Pentagon jandarmasıdır. Çevik kuvvetler için Konya'da AWACS peşkesi, hava alanlarının genişletilerek hizmetine sunulması, İncirlik'ten Lübnan'a yol bağlantılması yetmemiştir.

Yani artık sorun "Çevik kuvvetlere olanak sağlamak" değil, Silahlı Kuvvetleri bütünüyle Pentagon emrinde "çevik kuvvet" yapmaktır.

Ve bu, Evren-Üzal rejimine rütbe kazandıracaktır.

Ancak böylesi tehlikeli virajları geçmek sanıldığı kadar kolay değildir.

Cuntaya yollar kapalıdır.

Barış Derneği'ne Özgürlük!

+ başı 8. sayfada

Alana kadar gelip "nöbet"e katılanlar:...Önlü piyes yazarı Harold Pinter ve eşi Lady Antonia Fraser, papaz Lord Soper, rahip Oestreicher, haham Fried Lander, saylav Clare Short ve eşi Alex Lyon QC...Sonra E.P. Thompson, Profesör Peter Worsley, GLC Başkanı Ittyl Harrington, Philip Bolsover, Andrew Wilson, Jonathan Steal... Ve nihayet İşçi Partisi eski lideri, saylav Michael Foot, kurucularından olduğu CND'nin bu eyleminde yer aldı.

Barış Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Karabey Kalkan, ve Üyeler Cahit Baylav, Ayşe Bircan ve Nafiz Bostancı'dan oluşan heyet de "nöbet" yerini ziyaret ederek, Bruce Kent'e "Türkiye barış tutuklularına gösterdiğiniz ilgi için teşekkür ederiz" eti-

ketli bir karanfil buketi sundu ve başta Michael Foot olmak üzere tüm katılanlara teşekkür etti.

ASKERİ YARGITAY'IN GARİP KARARI

21 Ağustos günü Ankara'daki Askeri Yargıtay'da yapılan temyiz duruşmasının sonucu 29 Ağustos'ta açıklandı.

Karara göre eksik soruşturma gerekçesiyle sıkıyönetim mahkemesi kararı bozulmuş ve dava yeni baştan mahkemeye geri gönderilmiştir. Üstelik bu kez davanın kapsamı genişletilmektedir.

Mahkumiyetleri bozulduğu halde Askeri Yargıtay'ın tahliye talebini reddetmesi garip ve anti-demokratik bir karar olarak niteleniyor.

CND: "Mahmut Dikerdem'e ve Barış Derneği'ne Özgürlük!"

CND GENEL SEKRETERİ BRUCE KENT, TÖR-
KIYE BARIŞ DERNEĞİ DAVASININ YARGI-
TAY AŞAMASI AREFESİNDE BARIŞ TUTUK-
LULARI İÇİN DAYANIŞMA NÖBETİ TUTTU.

İngiltere'de barış örgütü, Nükleer Silahsızlanma Kampanyası (CND) Genel Sekreteri Bruce Kent'in "Barış Nöbeti" Edith Cavell anıtı önünde dört saat sürdü. 20 Ağustos günü saat 10 ile 14 arası, Trafalgar Alanı'nın kuzey çıkışındaki bu barış anıtını kaplayan Başkan Mahmut Dikerdem'in büyük boy portresi ve Barış Derneği Yönetim Kurulu üyelerinin, Cunta hapishanelerine mahsus tek-tipelemleri içindeki duruşma fotoğrafları gözleri Türkiye barış hareketi üzerindeki baskılara çevirtiyordu.

Bruce Kent, yüz kadar ünlü kişiye gönderdiği çağrısında şöyle diyordu: "21 Ağustos Salı günü Ankara'da Türkiye Barış Derneği davasının, mürafaları başlayacak.. Ve orada derneğin Genel Başkanı, emekli Büyükelçi kanser hastası Mahmut Dikerdem sa-

Ve nitekim Bruce Kent'in bu çağrısına çok sayıda ünlü İngiliz demokrat ve barışsever yamıt verecektir... Ve şunları ekliyor-

du: "Ben 20 Ağustos saat 10.00 ile 14.00 arasında, Edith Cavell Barış Anıtı önünde nöbet tutacağım..."

→ devamı 7. sayfada

Öğretim üyelerinin Barış Derneğiyle dayanışması

Londra'nın en ünlü fen fakültesi olan Imperial College öğretim üyeleri Dr. Haluk Tosun ve tüm barış tutuklularına özgürlük istedi. Vaktiyle Haluk Tosun'un doktora yaptığı Imperial College'deki arkadaşları başta Nobel sahibi Dr. Abdussalam olmak üzere, kralliyet akademisinin 14 üyesi 37 profesör, 180 doçent ve asistanın da katıldığı 600 imzalı bir belge düzenlediler.

7 kişilik bir kurulla 21 Ağustos Salı günü saat 13.30 da Türkiye Elçiliğine götürülen "Haluk Tosun ve tüm barış tutuklularına özgürlük"

istemli belgeyi Elçilik önce kabul etmek istemedi. Büyükelçe Rahmi Gürmüçüoğlu görüşme istemini reddetti. Ancak Imperial College'i temsilen giden kurulun ısrarı üstüne belge büyükelçilikçe kabul edilmek zorunda kaldı.

Heyetin sözcüsü belgeyi verdikten sonra BBC muhabirine şöyle dedi: "Arkadaşımız Haluk Tosun ve tüm tutuklular için haksız bir dava sürdürülmektedir. Davanın kaldırılması için tüm gücümüzle savaşım vereceğiz."

Londra'da SANAT ŞÖLENİ

Londra Halkevi, 30 Eylül Pazar gecesi için bir HALK GECEsİ düzenledi. Gece, 124 Shacklewel Lane E.8' deki Rona Fashion Wedding Hall'de saat 19.00 da başlayacaktır.

Gecede tanınmış sanatçı Sümeyra Çakır halk türküleriyle, Tiyatro sanatçısı Meral Taygun Nazım Hikmet'ten şiirlerle, Halk ozanları Heval ve Nursani Kürtçe ve Türkçe türkülerle, genç ozan Ali Çifteli de Pir Sultan'dan deyişlerle yer alacaklar.

Londra Halkevi halkoyunları ekibinin folklor gösterileri yapacağı bu geceye yığınsal bir katılım beklenmektedir.

LONDRA HALKEVİ HALK GECEsİ

Sümeyra Çakır

Halk türkeleri sanatçısı

Meral Taygun

Tiyatro sanatçısı

Heval

Kürt ozan

Nursani

Kürt ozan

Ali Çifteli

PIR SULTAN'dan deyişler

ve HALKEVİ halkoyunları ekibi